

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83-177

PODUREDNIŠTVO:

34135 Trst, Vico delle Rose, 7 - Tel. 414646

Letna naročnina, Italija . . . Lir 8.000

Letna inozemstvo . . . 13.000

Letna inozemstvo, USA dol. 15

Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXX. - Štev. 47 (1530)

Gorica - četrtek, 30. novembra 1978 - Trst

Posamezna številka Lir 200

Praznik slovenske pesmi v Trstu

Govor tržaškega škofa L. Bellomija na reviji cerkvenih zborov v Kulturnem domu v nedeljo 26. novembra

Poln veselja in velikega priznanja pozdravljam vse tukaj zbrane, ki z lepim petjem odražate harmonijo srca. Združeni v zborih in povezani v petju se mi zdite čudovit simbol ljudi, ki iščejo skupno pot radosti in ki veselje svojih src delijo z vsemi.

Vsakdo prinaša v zbor barvo svojega glasu, pri tem pa — razen v redkih primerih — ni solist. Pa tudi kadar nad zborom zaplava solistični glas, še vedno solist pripada celoti. Oglasa se sam, a za vse. Prvo stopnjo harmonije predstavlja stapljanje enakih glasov. To so alti in basi, tenorji in baritoni, otroški in moški glasovi. Vse te raznolike tonalitete se križajo in povezujejo v široko akordnost, kjer je pestrost prava simfonija v vsej svoji polnosti. Prežeta s čarom, ljubeznijo, veseljem in skrivnostjo, ki pritegnejo in zajamejo dušo.

ZBORI — PODOBA CERKVE

Ta resničnost, ki jo izžarevate kot zbori, mi olajšuje prehod od petja k življenju. Tudi Cerkev je zbor z raznolikimi glasovi. Nihče, ki želi hvaliti Gospoda, ni brez poslušalca. V cerkveni skupnosti ima vsak svoje gotovo in nenadomestljivo mesto.

Zborovanje »Trst: Kristjani iz oči v oči« je kot generalna celotnega ljudstva, ki želi naravnati svoje mišljenje na valovno dolžino resnice in ljubezni. Resnico prinaša Kristus ljudem v dar kot dobroto, svobodo in srečo. Ta dar je namenjen vsem.

Treba je pristopiti k zboru, se znova in znova vaditi v življenju in delu za skupnost. Pozorno je treba slediti partituri življenja in se je dobro naučiti. Potrebno je povezovanje pod vodstvom enega samega dirigenta v Cerkvi.

Taka je božja volja! Oče želi, da bi si bili vsi bratje. Zato je poslal na zemljo svojega Sina Jezusa Kristusa, da bi kot brat naredil iz nas božje otroke in brate med seboj, da bi vse človeštvo postalo velika božja družina.

To pa je začetek sreče. Vsi za enega, eden za vse. Odstranimo, kar ločuje. Zavladata naj le sloga in mir. Blaginja enega je blaginja vseh. Nihče ne bi smel misliti le na svojo srečo. Najvišje bogastvo človeka je Bog. Vsi bi ga morali spoznavati, ljubiti in mu služiti.

Te misli bi morale kot mogočna pesem zajeti naša srca in jih prežeti z ljubeznijo. Dosežejo naj vsakega človeka na Tržaškem, ponesejo naj vsem božjo resnico, upanje v življenje, gotovost o večnosti.

SKOFIJSKO ZBOROVANJE

Za dosego teh ciljev je bilo sklicano škofijsko zborovanje, ki se bo kmalu začelo. To bo srečanje želje in volje po svetlih obzorjih novega človeštva, bratovsko povezanega v varstvu in objemu enega samega Očeta.

Nihče naj se ne odmika. Sodelujmo vsi! Spoznali bomo, da je svet poln pričakovanja. Išče Boga, tudi če se tega ne zaveda. In ko ga človek najde, postane boljši, plemenitejši, bolj umirjen. Tedaj je bolj zmožen ljubiti, darovati se za druge, pomagati vsem in še posebno onim, ki najbolj potrebujejo zdravja, kruha, zaupanja in prijateljstva.

Kot se nocoj ubrano preliva vaša pesem, tako naj se vsak dan dviga naša svetla in trdna zvestoba do Kristusa in do osvobajajočega sporočila njegovega evangelija. Spremlja naj jo vaša predanost dobroti in resnični prenovitvi človeštva.

Bog in Devica Marija naj vas podpirata v tem prizadevanju ter naj vas blagoslovljata danes in vedno.

GOVOR SKOFOVEGA VIKARJA DR. LOJZETA ŠKERLA

Tržaškega škofa Bellomija je v Kulturnem domu pozdravil njegov vikar s temi besedami:

Gospod škof! Jutri boste praznovali obletnico škofovskega posvečenja. Sprejmite naše iskrene čestitke. Sele eno leto ste med nami, a smo že spoznali in ugotovili,

da nas imate radi. Prav lepa vam hvala! Naj vam bo naša hvaležnost v spodbudo za vse nadaljnje delo, ko se bo še bolj odprlo vaše majhno srce, kakor ste nekje dejali, za nas vse, za naše želje in načrte, za naše težave, a tudi za našo vdanost, prizadevnost in vztrajnost. Vemo, da nas zelo čislate in da zelo upoštevate naše dosežke, naše napore in uspehe, še bolj kot to dejansko zaslužimo. Se enkrat: hvala!

Jezus Kristus, veliki duhovnik in kralj vesoljstva, naj vam podeli dovolj milosti, da boste vedno pogumni, polni optimizma, odprti za vse dobro, mladi, zdravi in veseli. Vaša skrb za Slovence in veselje ob slovenski besedi naj potrdita nas in vse naše brate v veri in naj vse povežeta v pravi krščanski ljubezni. Gospod škof, Bog z vami!

Kristjani v Iranu

Te dni se mnogo piše o nemirih po raznih iranskih mestih, ki jih med drugimi navdihuje tudi muslimanska verska ločina šiizem. Verski voditelji se kar ne morejo sprijazniti, da s širjenjem sodobne civilizacije gine spoštovanje muslimanskih izročil.

Kristjanov je v Iranu (stari Perziji) malo. Večinoma živijo po mestih. Katoličani rimskega obreda so v glavnem inozemci. Povezani so v nadškofiji Ispahan, ki je bila ustanovljena pred prvo svetovno vojno. Za sedanjih 12.000 vernikov skrbi irski dominikanec William Barnard. Nekaj več je katoličanov vzhodnih obredov, armenskega in kaldejskega. To so ostanki nekeč svetoočega krščanstva v Perziji, ki sta ga pa najprej Nestorijeva kriva vera, nato pa še islam skoro popolnoma uničila. Verniki kaldejskega jezika s sirskim jezikom imajo sedaj tri škofije (v Teheranu z 10.000 verniki), v Rezayehu (škofija iz 3. stoletja z 2.500 verniki) in v Ahwarzu s tisoč verniki. Armenci, okoli tri tisoč, so povezani v škofiji armenskega obreda s sedežem v Teheranu.

Odlična izjava nadškofa Kuharića

Ko je bila v zagrebški stolnici 30. oktobra zahvalna sv. maša za izvolitev novega papeža Janeza Pavla II., je zagrebški nadškof Kuharić v pridigi zavrnil izjavo oblasti, da hrvaški škofje niso bili na liniji papeža Pavla VI.

»Ta izjava — je dejal — nas je začudila in užalila. Sv. oče Pavel VI. nas ni nikoli s kakšno besedo opozoril, da ne odobrava naših stališč. Zal se dogajajo reči, do katerih mi škofje in z nami papež ne moremo biti ravnodušni. Včeraj mi je neki vernik pripovedoval, da je njegovemu vnuku v otroškem vrtcu učiteljica govorila, da ni Boga, otrokovim staršem pa očitala, da otroka napačno vzgajajo, ker mu govorijo o Bogu. Ne papež ne škofje ne moremo ostati ravnodušni, če se nekdo v imenu nekega napredka in znanosti trudi rušiti vero v mladih dušah.«

Jesenska konferenca avstrijskih škofov

Od 7. do 9. novembra so se zbrali avstrijski škofje na jesenski konferenci. Udeležil se je kot zastopnik jugoslovanskih škofov tudi ljubljanski nadškof dr. Jože Pogačnik.

Škofje so se najprej spomnili »kristalne noči« pred 40 leti, ki je bil prvi višek protijudovskega nastopanja v Nemčiji in »pred katerim še danes stojimo pretrese in brez besede«. Dalje so avstrijski škofje pozvali k solidarnosti s preganjano Cerkvijo v Libanonu in priporočili molitev za mir v tej deželi.

Glavno pozornost so škofje namenili vprašanjem verskega in cerkvenega življenja v Avstriji, pri čemer smatrajo duhovno skrb za tuje delavce in turiste za zelo pomembno. Člane avstrijskih cerkvenih organizacij pa so pozvali k bolj preprostemu življenju.

Slovenska delegacija na Kvirinalu

Vsa povojna leta se že bije boj slovenske manjšine v Italiji za priznanje njenih ustavnih in naravnih pravic. Republika je v svoji ustavi (člen 6) namreč jasno poudarila, da mora država s posebnimi določili zaščititi narodne manjšine. In prav zato je naravno, da je o teh problemih govora na najvišjem mestu republike, da je s temi vprašanji seznanjen sam državni poglavar, ki mu republiška ustava določa tudi nalogo, da skrbi za izvajanje ustave.

V tem smislu je nastala občutna potreba, da se Slovenci v Italiji obrnemo na sam vrh republike in tam iznesemo svoja hotenja in upravičena pričakovanja. Tako je enotna slovenska delegacija v torek 21. novembra obiskala v Rimu predsednika republike in mu tudi izročila zadevno spomenico.

Delegacijo so sestavljali senatorka Jelka Gerbec (PCI), dr. Andrej Bratuž (Slovenska skupnost), Branko Pahor (PSI), dr. Damjan Paulin (Svet slov. organizacij), Boris Race (SKGZ) ter Marino Qualizza, Pavel Petricic in Viljem Černo za slovenska beneška kulturna društva.

Enotna slovenska delegacija je predsedniku Pertiniju najprej prikazala sedanji položaj slovenske manjšine v Italiji. Slovenci smo danes še vedno razdeljeni na tri kategorije: ne uživamo enakega ravnanja na Tržaškem, Goriškem in v videmski pokrajini. Zlasti v videmski pokrajini je položaj Slovencev zelo resen in zaskrbljujoč. Ti že več kot stoletje pripadajo Italiji ne da bi uživali najmanjše manjšinske pravice. Odrekajo jim pripadnost širši slovenski skupnosti v Furlaniji-Juljski Benečiji, kateri pripadajo tudi tržaški in goriški Slovenci.

Delegacija je državnega poglavarja opozorila na pomanjkanje ustreznih zaščitnih norm, ki jih danes že uživajo druge narodne manjšine v Italiji kot so francoska, južnotirolska in ladinska skupnost.

Predsednika republike je še delegacija spomnila na dejstvo, da čaka na parlamentarno razpravo več zakonskih osnutkov za zaščito naše manjšine ter ga seznanila s posebno vladno komisijo v Rimu, ki še ni začela s praktičnim delom

obravnave posameznih osnutkov. Omenila je tudi nedavni vladni zakonski dekret za tržaške Slovence, ki ga je vsa slovenska javnost odločno zavrnila. Končno je slovenska delegacija naprosila predsednika republike za posredovanje pri rešitvi vseh zadev.

IZ SPOMENICE PREDSEDNIKU REPUBLIKE

Slovenska narodna skupnost v Furlaniji-Juljski krajini je z zadovoljstvom pozdravila Osimske sporazume, ker odpirajo ugodne obete prebivalstvu obeh držav, ki sta v uvodu in v 8. členu sporazuma navedli postopek ter način zaščite pravic zainteresiranih narodnih manjšin.

V tem duhu je delegacija predstavnikov strank, v katerih delujejo Slovenci in slovenskih organizacij Furlanije-Juljske krajine zaprosila in dosegla razgovor s predsednikom ministrskega sveta Andreottijem 9. oktobra 1977, ko je predsedniku vlade orisala zahteve slovenske narodne skupnosti, ki živi v Italiji. Kar zadeva omenjene zahteve, je delegacija predložila sledeče točke: zaščito slovenske manjšine na celotnem ozemlju, kjer živi in na katerem zgodovinsko prihaja do izraza, se pravi v tržaški, goriški in videmski pokrajini; polnopravno priznanje uporabe slovenskega jezika v treh pokrajinah; zaščito zgodovinskega in umetniškega bogastva, ljudskih izročil in razvoj kulturnih izmenjav; odpravo fašističnih zakonov, ki so uperjeni proti etnični istovetnosti narodne manjšine; popolno rešitev raznolikih perečih vprašanj slovenske šole; njeno avtonomijo in nujnost, da bi Slovenci razpolagali s šolami vseh vrst in stopenj, še posebej z ustanovitvijo slovenskih šol v videmski pokrajini; rešitev problemov kulturnih, rekreacijskih, gospodarskih, družbenih, športnih in drugih ustanov in organizacij, kakor tudi njihovo zaščito in potrebna jamstva za njihovo dejavnost; potrebna po prisotnosti pravičnega zastopstva slovenskega osebja v javnih uradih, da se tudi konkretno uresniči pravica do uporabe slovenskega jezika v javni upravi; zaščito nacionalnih interesov slovenske

manjšine v okviru družbeno-gospodarskega in urbanističnega načrtovanja ter o vrednotenju družbeno-gospodarskih pobud same manjšine; razpolaganje vodstvene in upravne avtonomije javnih občil v slovenskem jeziku.

Delegacija je predsednika vlade opozorila tudi na dejstvo, da so tri politične stranke (Slovenska skupnost, PCI in PSI) predložile parlamentu zakonske osnutke za globalno zaščito slovenske manjšine in da je nestrankarska organizacija (SKGZ) prav tako izdelala politični predlog reševanja perečih vprašanj. Predsednik ministrskega sveta je sprejel zahtevo delegacije, naj imenuje posebno komisijo za preučevanje tega problema (komisija je bila dejansko imenovana 24. decembra 1977, vendar je v njej samo 5 Slovencev od skupno 21 članov) in je poudaril, da rešitev omenjenega vprašanja ni težka, tudi če bi mu določili rok 3. oktobra 1978, se pravi 18 mesecev po ratifikaciji Osimskega sporazuma.

Pozneje, 15. julija 1978 je predsedstvo ministrskega sveta pripravilo shemo odloka za uresničevanje 8. člena Osimskega sporazuma, ki je vzela v poštev tržaške Slovence in sploh ni zajela vseh vidikov problema. Nasprotno, pomenila je celo korak nazaj v primerjavi z že pridobljenimi pravicami. Zato so ga soglasno zavrnile Slovenska skupnost in demokratične sile Furlanije-Juljske krajine.

Negativno mnenje o shemi odloka je izrazila tudi posebna komisija deželnega sveta Furlanije-Juljske krajine za izvajanje Osimskega sporazuma in po razvejanem posvetovanju v naših krajih tudi parlamentarna komisija za izvajanje Osimskega sporazuma, ki jo predvideva 3. člen ratifikacijskega zakona. Zaradi tega nasprotovanja je vlada odlok umaknila.

Tri leta po podpisu Osimskih sporazumov moramo ugotoviti, da niso bili narejeni pomembni koraki, kar zadeva pravice Slovencev. Posebna komisija, ki je zadolžena za proučevanje slovenskih vprašanj in jo je imenovalo predsedstvo ministrskega sveta, ni dosegla v desetih mesecih od umestitve kakršnega koli rezultata in se še ni poglobila v bistvo problema.

Zato smo se odločili, da se ponovno obrnemo na predsednika vlade, da bi sprejel našo delegacijo in prisluhnil naši zahtevi, naj komisija čimprej zaključi svoje delo in naj se v obeh vejah parlamenta prične razprava o zakonskih osnutkih, ki so bili že predloženi in o morebitnem vladnem zakonskem predlogu, če bo to zaključek dela komisije.

ODGOVOR PREDSEDNIKA PERTINIJA

Predsednik Sandro Pertini je najprej naglasil dolžnost republike, da zaščiti narodne manjšine prav zato, ker so pač manjšine. To ne sme biti tudi nikaka koncesija države, pač pa izvira iz ustavnih določil, ki so zrasle v odgovornem gibanju. Pri tem je državni poglavar podčrtal potrebo, da se zaščiti slovenska kultura v mejah Italije, kar le prispeva k obogatitvi države. Nadalje je Pertini omenil veliki delež, ki so ga v protifašističnem boju doprinesli Slovenci in spomnil na svoj obisk pri spomeniku slovenskih padlih borcev in žrtev v naši deželi. Jasnno je tudi podčrtal, da zakonski osnutki, ki zadevajo manjšinsko zaščito, ne smejo v parlamentu čakati v nedogled ter obljubil svoje posredovanje pri predsedniku vlade in drugih merodajnih organih.

Obisk enotne slovenske delegacije na Kvirinalu pomeni nov korak v prizadevanjih za dokončno ureditev naših nerešenih vprašanj. To je obenem prvi uradni obisk kake slovenske manjšinske delegacije pri predsedniku italijanske republike in ima že zato svojo nesporno važnost. Prepričani smo, da bo ta obisk pri predsedniku Pertiniju pozitivno vplival na potek dogajanja in pospešil vso zapleteno pot zakonodajnega oziroma političnega urejevanja manjšinske zaščite Slovencev v Italiji.

Pastirska beseda sv. očeta

Sv. oče Janez Pavel II. je v redni avdienci ob sredah 22. novembra govoril o četrti poglavitni kreposti, ki je zmrnost. Če hoče človek ohraniti svoje dostojanstvo, se mora dati voditi od te čednosti. Ona nam pomaga, da obvladamo svoje strasti, meseno poželjivost in izbruhe spolnosti.

Pri isti avdienci, ki se je je udeležila tudi večja skupina Poljakov, je papež namignil na svoje potovanje na Poljsko prihodnje leto. V Krakovu, kjer je bil nadškof pred izvolitvijo za papeža, bodo namreč 8. maja 1979 proslavili 900 let mučeniške smrti škofa Stanislava, ki ga je umoril kralj Boleslav I.

V konzistorialni dvorani je v petek 24. novembra sv. oče sprejel vrhovne predstojnike moških redov, kakih 90 po številu. Najprej sta ga pozdravila prefekt Kongregacije za redovnike kardinal Pironio in general jezuitskega reda p. Arrupe, nato pa je spregovoril sv. oče. Dejalo je, da je poklic redovnika pričevanje, ne pa oporekanje. Pričevanje z evangelijem, pravilno branim in ob zvestobi nauku Cerkve. Pričevanje uboštva, odmaknjenosti od sveta in v čistosti. Predati se vrednotam kot so molitev, premišljevalno življenje, pokorščina. To pomeni maksimalno pojmovanje evangelija, ki se bistveno loči od družbeno-političnih radikalizmov. Redovništvo je iz ziv svetu in Cerkvi sami, je zgovorna pridiga, ki je zmožna presuniti tudi nekristjane dobre volje.

Papež je nato govoril o tradiciji v Cerkvi. Tradicija pomeni za Cerkev veliko bogastvo, ki jo je treba ceniti tudi danes

in se z njo okoristiti. Redovni poklici, nekaj tako pogostni, so postali velik problem naših časov. Toda redovni poklici ostajajo izraz duhovne polnosti, ki jo božji Duh vzbuja in razliva na božje ljudstvo.

Končno je dal papež redovnim predstojnikom še en značilen nasvet: »Ne bojte se pogosto opozarjati svojih sobratov, da imate trenutek odmora pred tabernakljem več vrednosti kot vsa apostolska dejavnost. To naj bi bilo tisto oporekanje, ki ga morajo redovniki vnašati v družbo, v kateri je uspešnost pri delu postala malik, na katere oltar se ne redko žrtvuje tudi človeško dostojanstvo.«

■ Papež Janez II. je sprejel nekaj severnoameriških škofov, med njimi maronitskega škofa Francisza Zayeka iz Brooklyna, ki ima na skrbi katoliške izseljence iz Libanona. Dejalo je: »Libanon je dežela, ki potrebuje posebnih molitev, da bi prenehala sovraštvo in nasilje in bi njegovo prebivalstvo moglo živeti v miru in razumevanju.«

■ Čeprav je Stuttgart eno največjih mest v južni Nemčiji in zelo pomemben po svoji industriji, je bil cerkvenopopravno do sedaj nepomemben, saj je spadal pod škofijo Rottenburg, ki je podeželsko mesto. Ker pa živi sedaj v Stuttgartu že 200.000 katoličanov, ki predstavljajo kar devet desetlin vernikov rottenburške škofije, je Apostolski sedež preimenoval naziv v škofijo Rottenburg-Stuttgart, stuttgartska mestna cerkev sv. Eberharda pa je bila razglašena za drugo stolno cerkev škofije.

Revija pevskih zborov v Trstu

V nedeljo 26. novembra je bila v Trstu revija zborovskega petja, ki jo je, kot vsako leto, priredila Zveza cerkvenih pevskih zborov. V Kulturnem domu se je za to priložnost zbralo izredno veliko ljudi. Nastopilo je deset zborov iz Trsta in okolice. Prireditelji so letošnjo revijo zelo posrečeno in pomenljivo povezali s škofijskim zborovanjem. Na koncert so povabili tržaškega škofa, zborom pa svetovali, naj pripravijo tudi nabožne pesmi.

Na začetku je spregovoril dr. Zorko Harej, predsednik PCPZ. Najprej je pozdravil odlične goste, ki so na prireditelje prišli, tako tržaškega škofa Bellomija, škofovega vikarja dr. L. Škerla, podpredsednika deželne vlade S. Colanija, jugoslovanskega generalnega konzula v Trstu Ivana Renka, naše izvoljene predstavnike dr. Draga Stokko, dr. Andreja Bratuža, zastopnike našega javnega, političnega in kulturnega življenja, vse, ki z vztrajno ljubeznijo spremljajo prizadevanje in napore naših zborov ter zlasti nastopajoče zbere, ki so s svojo navzočnostjo omogočili to prireditev. Topel in iskren pozdrav je bil izrečen tudi gostom iz Slovenije.

Nato je dr. Harej govoril o izbiri programa. Zbori naj bi upoštevali različne dobe in različne stilne smeri slovenske zborovske glasbe. PCPZ si prizadeva, da bi dobilo slovensko petje pri nas nov besedni glasbeni izraz, v skladu s sedanjim časom ter z zahtevami in težnjami sedanjega človeka. Predsednik je poudaril, da so prav zborovske revije in tekmovalna priložnost za odkrivanje novih izvirnih skladb. Letošnja revija nam npr. prinaša dve novi skladbi v prvi izvedbi.

Omenil je tudi vedno večje težave, ki jih morajo premagovati zbori, obenem pa naglasil, da se morajo kljub temu ohraniti, saj drži pravilo, da če ne bo pevskih zborov, ne bo pevcev, ne bo petja in ne bo slovenske pesmi. In prav revije so sredstvo, ki pomaga zborom, da živijo in se ohranjajo. So pa tudi izraz umetniških honten in prizadevanj Slovencev v Italiji in v zadnji posledici dokaz njihovega narodnega in življenjskega utripa. Zato PCPZ vztraja, da se revije udeležujejo vsi zbori, ki delujejo v njenem okviru. Besede dr. Hareja, ki smo jih tu povzeli so vsekakor vredne premisleka.

Prvi so nastopili »Fantje izpod Grmade«, ki jih vodi Ivo Kralj. Zapeli so Gallusovo In nomine Jesu, Harejevo Tiho je v gozdu in Foersterjevo Gorenjci. Zbor iz Mačkolj je pod vodstvom Cveta Marca zapel Je mrak končan I. Hladnika, Zdaj je pomlad P. Cigana in Colničku V. Parme. Dekliški zbor »Devina« je bil edini zbor v ženski zasedbi in je podal ljudsko Venci bejli v Maroltovi priredbi, Simonitičjevo Lepo moje ravno polje ter Maličevu Zdravico. Zbor je vodil Herman Antonič. Sledil je nastop zbora iz Boršta. Poslušali smo Ave Marijo P. Jereba, Kje so tiste stezice v Kramolčevi priredbi in Lahko noč G. Ipavca. Zbor iz Boršta vodi Drago Petaros. Zbor iz Sv. Križa, ki ga vodi Albin Verginella, je v prvi izvedbi zapel pesem Zorka Hareja na besedilo Ljubke Šorli Po njivah rumenih. Sledili sta Mladosti ni J. Laharnarja in Glejte, veliki duhovnik M. Tomca.

Po tej pesmi je stopil na oder tržaški škof Lorenzo Bellomi. Dr. Škerl mu je v imenu vseh slovenskih vernikov čestital ob prvi obletnici škofovskega posvečenja. Nato je spregovoril škof Bellomi (govor objavljamo na drugem mestu) v lepi in tekoči slovenščini. Škofov govor je občinstvo večkrat prekinilo z navdušenim ploskanjem.

Medtem je bil že na odru zbor iz Rojana, ki je pred letom dni v Veroni zapel novemu tržaškemu škofu Tomčevu pesem Nova zavpoved. S to pesmijo je rojanski zbor tudi tokrat pričel svoj nastop. Pod vodstvom Humberta Mamola je zapel še ljudsko Rasti mi, rasti v Vrabčevi priredbi in Na Posavju V. Vodopivca.

V drugem delu revije je prvi nastopil zbor »Marij Kogoj«, ki ga vodi Nada Zerjal-Zaghet. Izvajal je pesmi De sancta Trinitate J. Gallusa, Radujte z menoj se, livade L. Bratuža in Mrak S. Maliča. Zbor iz Bazovice vodi Zorko Harej. Tudi bazoviški pevci so izbrali Gallusa in sicer Sepulto Domino, Zapeli so še Zamer mi čez Ture bura, ki jo je priredil S. Malič, in Pričja svatba V. Vodopivca.

Zbor Novega sv. Antona je bil poleg »Fantov izpod Grmade« edini moški zbor na letošnji reviji. Pod vodstvom Edija Raceta je zapel pesmi Jesu dulcis memoria (B. Kothe), Pastir po pase (pir. O. Dev) in Lahko noč (H. Vogrič). Celotni spored je sklenil mešani zbor z Opčin, ki ga vodi Janko Ban. Podal je pesmi Večerni zvon M. Kogoj, in Kiša A. Lajovca. Zadnja pesem je bila Kraška gmajna, ki jo je na besedilo Alberta Miklavca uglasbil Ubaldo Vrabec in je bila prvič izvedena.

Občinstvo je openske pevce in z njimi vse, ki so nastopili na letošnji reviji, nagradilo z navdušenimi aplavzi in s tem pokazalo, da zna ceniti njihov trud in njihovo zvestobo slovenski pesmi.

Ob letošnji reviji bi poleg misli, ki jih je v uvodnem govoru nanizal dr. Harej, omenili še eno posebnost: spored je bil sestavljen večidel iz skladb domačih tržaških in sploh primorskih avtorjev.

Zvezi cerkvenih pevskih zborov v Trstu želimo še veliko uspehov pri uredništvu bogatih načrtov in pobud.

a ž

■ V Gradcu (Avstrija) je bil simpozij o bodoči avtocesti, ki naj bi Bavarsko prek Gradca in Maribora povezovala z Reko. Stroški naj bi znašali 390 milijard lir, pomoč pa naj bi dala Evropska gospodarska skupnost. Simpozija so se udeležili strokovnjaki iz Bavarske, Avstrije, Slovenije in Hrvaške.

V spomin Viktorinu Staniču

V sredo 22. novembra zvečer je v šempetrski bolnišnici umrl upokojeni župnik Viktorin Stanič. Bil je doma iz Ceste, naselja blizu Dobrave na Vipavskem. V družini je bil še en duhovnik in sicer njegov brat Stanko, ki je umrl kot župnik v Standrežu.

Viktorin Stanič se je rodil 6. marca 1902. Bogoslovje je opravil v Gorici. Po novi maši je leta 1925 šel za kaplana v Bovec, od tam pa za župnega upravitelja v Log pod Mangartom. Nadškof F.B. Sedej ga je od tam premestil v Ukve v Kanalski dolini. To je bilo v letih, ko je Kanalska dolina po prvi svetovni vojni bila začasno dodeljena v upravo goriškemu nadškofu.

V Ukvah je Viktorin Stanič s sestro gojil v cerkvi slovensko petje, učil krščanski nauk, obnovil cerkev, ki je bila v prvi svetovni vojni poškodovana. Bili so to tudi časi, ko je fašizem začel preganjati slovenski tisk, slovenske organizacije in slovensko besedo v javnosti.

Zgodilo se je, da so v Ukvah za veliko noč delili spovedne listke s slovenskim besedilom. Zaradi tega so župnika Viktorina Staniča poklicali na orožniško postajo na Trbiž. Orožniški poveljni ki je očital, da na listkih ni navedena tiskarna in ne izdajatelj. Viktorin Stanič mu je odgovoril: »Na steni vidim napis: La Legge è uguale per tutti. Pa ni navedena ne tiskarna ne izdajatelj.« Posrečeni odgovor je Staniču pomagal iz stiske.

Vendar so razmere polagoma postale vedno težje, posebno ko je Kanalska dolina prišla pod upravo videmske nadškofije. Tedaj je Viktorin Stanič zaprosil za premostitev in je prišel v Devin. Toda tu ni ostal dolgo. Vlekla ga je Vipavska in je leta 1939 prevzel župnijo Kamnje. Na tem mestu je ostal do upokojitve leta 1976.

Kot upokojenec se je umaknil v Solkan, kjer je rad pomagal župniku Andreju Simiču in potem sedanjemu župniku Jožku Benedičiču. Posebno rad pa je ob nedeljah hodil spovedovat na Sv. goro. Še zadnjo nedeljo pred nesrečo je bil tam. Naslednji dan, v ponedeljek, je s prijateljem šel v Brda. Toda doletela ju je avtomobilska nesreča, pri kateri si je Stanič zlomil obe roki in nogi. Prepeljali so ga v šempetrsko bolnišnico, kjer je ostal v šok sobi ves čas, skoro dva meseca. Bil je kot pribit na križ. Vendar je vse potrpežljivo prenašal. Že je kazalo, da se mu bo obrnilo na bolje, ko je 22. novembra opešalo njegovo sicer močno srce.

V soboto 25. novembra je bil nato pogreb v Kamnjah. Mašo zadušnico je opravil škof Jenko ob asistenci črniškega dekana Aleksandra Lestana ter domačina Vinka Černigoja, ki je župnik v Piranu, ter ob somaševanju 30 sobratov. Bilo bi jih še več, če ne bi bil pogreb napovedan za petek, a zaradi obdukcije preložen za en dan.

G. škof je v prvem delu svojega govora opisal življenjsko pot, dušnopastirsko delo in osebnost pokojnika, v drugem delu pa se je naslonil na božjo besedo berila in evangelija ter poudaril veličino sv. maše ter mašnikovo oblast izgovarjati posvećilne besede. Verniki so pozorno poslušali škofove besede. Lepo je bilo videti, ko so v velikem številu pristopili k sv. obhajilu. Domači pevski zbor je pel tako med mašo kot ob slovesu iz cerkve ter na pokopališču, kjer je zapel nekaj žalostink. Sprevid na pokopališče je pokazal v vsej polnosti, kako velika množica — posebno številni so bili možje in fantje — se je prišla posloviti od svojega dolgoletnega dušnega pastirja. Naj se spočije v vipavski zemlji, ki mu je bila tako draga. - K. H. in A. L.

OD TEDNA DO TEDNA

■ Ministrski predsednik Andreotti je na mesto odstopivšega ministra za industrijo Donat Cattina imenoval 39-letnega Romana Prodi, ki poučuje na bolonjski univerzi gospodarstvo ter industrijsko politiko. Prodi je doktoriral na katoliški univerzi v Milanu, izpopolnil pa se je na raznih univerzah v Angliji in ZDA. V industrijskih krogih uživa velik ugled.

■ V enodnevnem obisku v Londonu se je predsednik italijanske vlade Andreotti srečal z britanskim ministrskim predsednikom Callaghanom. Andreotti je angleškemu državniku orisal položaj v Italiji in pobude, s katerimi skuša njegova vlada reševati gospodarsko krizo. Seveda je tudi razložil italijansko stališče do novega denarnega sistema znotraj Evropske gospodarske skupnosti.

■ Predsednik avtomobilske industrije »Fiat« Giovanni Agnelli je v Beogradu podpisal novo pogodbo o sodelovanju na področju avtomobilske proizvodnje med Fiatom in Crveno zastavo. Agnelli je sprejel tudi Tito in se zadržal z njim v razgovoru, ki je trajal 50 minut. Pred Titom se je Agnelli srečal s predsednikom srbske vlade Stambolićem. Ta ga je odlikoval z redom jugoslovanske zastave.

■ Tri dni v Indiji in štiri dni na Japonskem se je mudil na obisku italijanski zunanji minister Forlani. Pogovori so imeli gospodarski in politični značaj. Indije že 22 let ni obiskal noben italijanski minister, zato je obisk pomenil za ti državi lepo priložnost, da se seznani o svojih stališčih in v bodoče tesneje sodelujeta.

■ Na tiskovni konferenci v Beogradu je neki zahodnoevropski časnikar vprašal glasnika jugoslovanske vlade Mirka Kaležića, če je resnična vest, ki kroži po Beogradu, da se je Tito ločil od Jovanke. Kaležić je dejal, da se tako vprašanja brez smisla in neokusna. Drži le to, kar je dejal Tito preteklega marca v razgovoru s časnikarjem »New York Times«: »Ona (Jovanka) je moja žena, ostane moja žena in živi v moji rezidenci v Beogradu.« Dejanjsko se Jovanke, ki ima sedaj 54 let, Tito pa 86, od avgusta 1977 v javnosti ne vidi več.

■ Zadnje, upajmo dokončne številke množičnega samomora, ki so ga naredili člani ameriške sekte »Tempelj ljudstva« v Guyani, so 914 mrtvih. Če k temu pristojemo še poslanca Lea Ryana iz Kalifornije in štiri osebe iz njegovega spremstva, ki so jih fanatiki omenjene sekte ubili ob vstopu na letalo, je število mrtvih 919. Toda tragedija s tem še ni konec. Vodja te sekte Jim Jones je bil prijatelj župana mesta San Francisco Georga Mosconeja. Tega je sedaj ustrelil iz osebnih razlogov neki Dan White, ker je župan na njegovo mesto imenoval v občinski upravi drugega odbornika, 47-letnega Milka. Ta je bil vodja homoseksualcev v San Franciscu. Res značilna slika današnje ameriške družbe.

■ Pred malajzijsko obalo se je potopila ladja z 254 vietnamskimi begunci, katerim oblasti niso dovolile izkrcanja na otoku Pulau Bidong, kjer je že begunsko taborišče z 22.000 osebami. V celoti je registriranih sedaj v Malajziji 37.947 beguncev. Oblasti so izdale zelo stroge navedbe, da bi preprečile nov dotok nesrečnih Vietnamcev, a slednji tvegajo vse, samo da se rešijo rdečega pekla.

■ Po treh tednih spopadov — kakšen obseg so zavzeli ti boji, še vedno ni znano —, so se ugandske čete umaknile iz zasedenega dela severozahodne Tanzanije na zahodno obrežje reke Kagera. Tanzanijske oblasti trdijo, da so se ugandski vojaki ob umiku znesli nad civilnim prebivalstvom, rušili mostove, hiše, šole in ambulante ter se predali ropanju.

■ V Boliviji je vojska v nekrvavem državnem udaru odstavila predsednika generala Juana Pereda, ki je komaj pred štiri-mi meseci odstavil z istega mesta generala Banzerja. Nova vlada, ki jo vodi vrhovni poveljnik oboroženih sil general David Padilla Arancibia, je obljubila, da bo razpisala splošne volitve vsaj do 1. julija prihodnjega leta.

■ Nadškof Miguel Obando v Bravo, ki vodi škofijo Managua, prestolnico srednje-ameriške države Nikarague, se je obrnil za pomoč na zahodnonemško katoliško dobrodelno ustanovo »Adveniat«. Pri tem je označil sedanje stanje v državi z besedami: »Državljanska vojna je uničila naša mesta, Cerkev so bile bombardirane, župnišča so uničena. Več duhovnikov se je moralo umakniti, da so si rešili življenje. Cele vrste naših dobrih vernikov so bile pobite. Ubožni so zaradi lakote v hudi stiski. Ljudje se vedno bolj obračajo na Cerkev za pomoč.«

Ob obletnici smrti dveh duhovnikov

2. decembra bo minilo eno leto, odkar je pri delu omahnil msgr. Rudolf Klinec. Naslednji dan pa bo preteklo 60 let, odkar je zatisnil oči skoraj 90-letni misijonar o. Serafin Goriški. Ime pokojnega dr. Klinca je za vselej povezano s spominom o. Serafina, ker je veliko storil za natančnejše poznanje mladosti tega goriškega misijonarja.

Sprva ni mogel o njem samem nič odkriti. Sporočil mi je: »Pregledal sem v nadškofijskem arhivu razne šematizme, protokole in seznane duhovnikov, a zaman« (12.5.1976). Ponovno iskanje je bilo uspešno. Drug za drugim so prihajali življenjski podatki z navedbo števil škofijskih aktov. Kjer ni bilo dokumentov, je bil njegov nasvet, v kateri smeri bi se utegnili vprašanje rešiti. Hodil je tudi v mestno knjižnico stikat za podatki o Madonu, Kobalu in Senici. Hkrati z odgovori me je prosil za podatke za leksikon in se zanje zahvaljeval.

Ko je poslal že del podatkov, je želel, da bi knjiga kmalu izšla. Pisal mi je: »O p. Serafinu tukaj nič novega. Želim pa, da bi vam delo lepo izteklo, tako da bi v novem letu knjiga tudi izšla« (29.11.1976). A kdo bo izdal knjigo, dokler prihajajo viri!

Za nekatere podatke sem ga prosil prek Madonove sorodnice, da mu ne bi napravljala večjih stroškov. Pa je takoj omenil, da mu več ne pišem in mi poslal po njej pozdrave. Hkrati je sporočil, da je bil bolan in da spet začenja z delom. Se zmeraj ga nisem maral nadlegovati in sem se obrnil na nekega Goričana, da bi šel v nekatera župnišča prosit za podatke. Ta pa je pismo zanesel k dr. Klincu in ga prosil, da bi on to delo opravil.

Zdaj se je ponovno izkazalo, kako je bil g. kanonik za stvar zavzet in da je res rad pomagal. Ne da bi sprevahal, zakaj se nisem obrnil nanj, me je na lep način obvestil glede prošnje onega gospoda in prevzem delo utemeljil z ugotovitvijo, da se v starih in v tujih jezikih pisanih knjigah spozna le človek, ki ima dolgoletnekušnje in prakso, kakor bi bil hotel reči: Pusti druge pri miru in se obračaj name, saj ti rad pomagam!

Takoj se je dela lotil. Meseca oktobra mi je poslal tri pisma s pomembnimi podatki pa tudi s poročilom o svojem dotodanjem delu. 20. 10. 1977 mi je pisal: »Vaše zadnje pismo, ki mi je došlo, nosi datum 23. dec. 1976. Zbiral sem podatke za odgovor, pisal g. župniku v Vrhpolje glede duhovnika Alfreda Krištofa Kobala, govoril tudi s prof. Kraljem; oddal priloženi list g. Pulcu, župniku v Kojskem in za tem pri njem urgiral za odgovor... medtem sem zbolel. Bolezen na srce me je vzela več mesecev, zdaj se čutim spet boljšega. Zato se ponovno oglašam. Iz Pevme je prišel gospod (ime mi zdaj uide), ki je prinesel vaše pismo z dne 29.9. (...). Videl bom, kaj se da narediti. Res želim, da bi se vam tako zahtevno in težavno delo posrečilo ter bi nam podali res lep in čimbolj izrpen prikaz velikega misijonarja p. Serafina!«

Pokojni monsijor se je torej zavzel za zadevo in me o vsem obveščal, kakor da bi bil moj plačan tajnik, ne pa kanonik goriškega kapitlja. Kljub prestani bolezni je šel v Jugoslavijo prepisovat podatke iz matičnih knjig. 23. 10. je sporočil: »Na večerajšnji nedeljo sem z avtom zavožil v Deskle in nato v Grgar. Grgarski župnik g. Bruno Pulec upravlja tudi Bate in hrani v Grgarju batske matrike. Dobil sem nekaj podatkov, ki rešijo nekaj dosedanjih ugank, vseh ne.« Nato sledita dve strani podatkov.

Kakor da bi bil slutil bližnjo smrt, je dr. Klinec hotel opraviti čimveč dela in je prve dneve okrevanja med težko boleznijo in naglo smrtjo posvetil iskanju podatkov o svojem goriškem rojaku in prav tedaj odkril zanimivost, s katero je misijonarjev življenjepis veliko pridobil. Ker sem bil tisti čas na obisku mesta Itambacuri, katero je ustanovil p. Serafin, sem pisma pozno prejel. Ko je pismo, s katerim sem se zahvalil za vsa tri pisma, prišlo v Gorico, je bil dr. Klinec že mrtev. Kmalu za njim je odšel tudi g. Pulec.

Pokojnik ni štel ur, ki jih je žrtvoval za dobro stvar, kakor tudi ni skopalil s prijazno in vzpodbudno besedo. Položaj svoje ožje domovine je imel zmeraj pred očmi. Postal sem mu pesniško žbirko »Mati, domovina, Boga«. Zahvalil se je z izbranimi besedami in dodal: »Kar čutite vi v tujini, čutimo tudi mi v zamejstvu, ko trepečemo v strahu, da se potopimo v tujem morju, pa grabimo za preteklostjo, kot bi v njej iskali moči in sil za prihodnost« (23.9.76).

O njegovi skrbi za slovensko ljudstvo pričajo tudi te besede: »Tudi tu živimo še vedno na prelomnici in ne vemo, kako se

bo vse izteklo: v cerkvenem in verskem, pa tudi v državno-političnem oziru. Človek je zaskrbljen. Pa storimo, kar je pač mogoče. Ker nas je peščica, ima tudi naša Mohorjeva družba nemajhne težave« (19. nov. 1976).

Zelo bi me veselilo, ako bi dr. Klinec dočakal izid življenjepisa p. Serafina in v njem gledal sadove svojega truda. Ker mu to zadoščenje ni bilo dano, sem se mu skušal s temi vrsticami nekoliko oddolžiti za nemajhni trud pri iskanju podatkov o življenju p. Serafina, s katerim naj skupno prosita Boga, da bi knjiga prej ali slej izšla in v mladih fantih vzbujala duhovniške, redovniške in misijske poklice.

Ludvik Ceglar, Brazilija

Zborovanje francoskih škofov

Na zadnjem srečanju konec oktobra so francoski škofje v Lurdu razpravljali o mnogih perečih vprašanjih. Pozornost je vzbudilo dejstvo, da so sprejeli le malo sklepov, ker za mnoga odprta vprašanja niso našli zadovoljivega odgovora.

Sprejeli so poziv vladi, naj bo šolski pouk tako urejen, da bo mladim ljudem dana možnost poučevanja v veri. Razpravljali so o duhovniških poklicih. Pred zadnjo vojno je bilo v Franciji 1.600 novomašnikov, preteklo leto pa samo okoli sto in ni nobenega znaka, da bi se stanje izboljšalo. Govorili so tudi o novem katekizmu, ki je v pripravi.

S TRŽAŠKEGA

Slovenski delovni ljudje v Italiji

Na povabilo generalnega tajnika Hansa Widmanna se bo delegacija SDL v Italijo udeležila 3. decembra letos v Bocnu na Južnem Tirolskem 5. kongresa neodvisne Južnotirolske sindikalne zveze.

Prisotnost naše delegacije na tem kongresu nemško-ladinsko govorečih delavcev bocienske pokrajine bo tudi priložnost za prijateljsko izmenjavo mnenj glede na vlogo manjšinskega neodvisnega sindikata v smeri gospodarskega in narodnostnega razvoja ter za nadaljnje tesnejše sodelovanje obeh sindikalnih organizacij v luči novih obveznosti italijanske vlade ter strank, ki jo podpirajo, do narodnih manjšin.

Podlonjer

Nova župnija v Trstu. To nedeljo 3. decembra bo nova cerkev sv. Avgušтина v Podlonjerju povzdignjena v župnijsko cerkev. Tu imajo Slovenci že štiri leta redno službo božjo, sedaj pa bo postal Podlonjer nova živa celica urejenega duhovnega življenja s pravico delitve vseh zakramentov. Svečanosti se bo udeležil tudi škof L. Bellomi, ki bo v obhvalnih jezikih razglasil ustanovitev nove župnije. Med mašo ob 10. uri bo tudi krst in tako bo ta otrok iz Podlonjerja zapisan kot prvi krščenec nove župnije sv. Avgušтина.

Popoldne istega dne bo v Podlonjerju cerkveni koncert dveh cerkvenih zborov iz matične fare sv. Ivana. Nastopita italijanski otroški zbor in znani slovenski zbor, ki prepeva v cerkvi sv. Ivana od vsega njenega začetka.

Na veliki nedeljski dogodek se Podlonjer pripravlja s tridenavnico. Vsak večer sta dve službi božji. Te večere vodijo duhovniki iz sosednjih župnij in domači od Sv. Ivana. Da bo duhovni uspeh teh dni še večji, se g. škof Bellomi zopet vrne v Podlonjer v nedeljo 17. decembra, kjer bo imel samo za slovenske vernike pastoralni obisk zjutraj ob deveti uri.

Nabrežina

Misijonska prireditev. Bila je popoldne na praznik Kristusa Kralja v nedeljo 26. novembra v mali župnijski dvorani. Mladi igralci so prepričljivo podali misel: spleča se pomagati misijonom ne le iz človečanskih ozirov, temveč tudi in predvsem iz nadnaravnih nagibov. Hvala za vložen trud nastopajočim in režiserju G. Pertotu. Tudi adventna denarna nabirka naj bi imela to obeležje!

Igo Gruden ima svoj spomenik. Kljub slabemu vremenu se je ob veliki udeležbi občanov in povabljenih gostov ter drugih osebnosti iz javnega življenja v nedeljo 26. novembra izvršila slovensost odkritja in blagoslovitve spomenika nabrežinskemu pesniku Igu Grudnu, ki je pred 30 leti umrl v Ljubljani. Z odkritjem je bil povezan skrbno našudrinar program. Doprni bronasti kip je delo kiparja Zdenka Kalina, zidarsko delo pa je bilo narejeno po zamisli domačina Ivota Pertota. Nad vse pomemben je Grudnov verz na spomeniku: »Boste prodali se in zatajili / v narodu tujem propali, utonili?« Naj bi ta napis ne izzvenel v prazno!

ŠKOFIJSKO ZBOROVANJE V TRSTU

bo potekalo po tem redu:

- v **četrtek 7. decembra ob 19. uri** bo v stolnici sv. Justa slovesno somaševanje, nato predavanje p. Sorgeja SJ;
- v **petek 8. decembra** na praznik Brezmadežne bo zborovanje dopoldne in popoldne v prostorih pomorske postaje. Tam bo tudi ob 12. uri sv. maša;
- v **soboto 9. decembra** bodo delale na različnih sedežih dopoldne in popoldne posamezne komisije;
- v **nedeljo 10. decembra ob 15. uri** bo v pomorski postaji zaključno zasedanje. Ob 18. uri koncelebrirana sv. maša s sklepnim govorom tržaškega škofa L. Bellomija.

ŠKOFIJSKO ZBOROVANJE TRST: Kristjani iz oči v oči

Teden dni pred zborovanjem

Zaključilo se je vpisovanje ali prijava za zborovanje. Oglasilo se je okrog 800 oseb. Gre ne toliko za zunanje slavje, temveč za razpravljanje o verskih problemih tržaškega mesta in naših župnij.

Beseda, ki prihaja danes v ospredje je: soudeležba. Vsak vernik, star ali mlad, ima v Cerkvi svojo vlogo, svoje mesto, ki ni položaj ovce, temveč človeka, ki se zaveda svoje odgovornosti v evangelijskem oznanjevanju.

Prijavitelci bodo dobili celotno dokumentacijo, kot smo že sporočili, zraven pa še razne pritlikline. Dobili jih bodo, žal, precej pozno. Vse naše delovanje, od prijavljencev do moderatorjev sloni na dobri volji. Razna poročila smo dobili z zamudo, z isto zamudo smo jih izročili tiskarji. Vsekakor, prve dni prihodnjega tedna bodo vsi dobili dokumentacijo tam, kjer so se vpisali.

Zborovanje ni praznovanje, je trenutek naše osebne in skupne vere, osveščanje naše pripadnosti Bogu in Cerkvi, vzpodbuda, da ne ostanemo kristjani-ovce, temveč živimo v aktivni udje Cerkve. Priznanje torej Boga, življenjske sile njegove Cerkve in odgovornosti kristjanov. - d. j.

dr. Ivan Vrečar

V torek 28. novembra je bil pogreb dr. Ivana Vrečarja. Mašo v cerkvi sv. Ivana je opravil g. škof Bellomi z nekaterimi sobratji. Pri pogrebu je govoril in nato spremljal sprevod na tržaško pokopališče dr. L. Škerl. Pri maši so bili znanci, profesorji in dijaki zavoda, na katerem je pokojni svoj čas poučeval. V imenu ljubljanskega nadškofa se je pogreba udeležil tudi stolni kanonik in župnik iz Ljubljane msgr. Anton Smerkolj, ki se je zahvalil pokojnemu za vse dobro, ki ga je naredil v nadškofiji.

Ivan Vrečar se je rodil v Dobrunjah 21. decembra 1889. Srednje in višje šole je opravil v Ljubljani, kjer je 29. junija 1922 prejel mašniško posvečenje. Doktorat iz teologije je dosegel na mladi ljubljanski teološki fakulteti leta 1926 z disertacijo o mariologiji sv. Ambrozija. Po končanih študijah je bil do leta 1945 profesor verouka na ljubljanski klasični gimnaziji in nekaj časa prefekt v Marijanišču.

Leta 1935 je izdal učbenik liturgike, 1938 pa molitvenik »Kristus kraljuj«. Ta molitvenik je kronal njegova prizadevanja za vzgojo mladih k boljšemu sodelovanju pri evharistični daritvi, za katero si je veliko prizadeval v šoli in v organizacijah dijaške mladine: v Dijaški zvezi in v dijaški Marijini kongregaciji.

Leta 1945 je prišel v Trst in tu je številne dijakove do svoje upokojitve vzgajal v krščanskem pričevanju. Od vsega začetka

je bil katehet na gimnaziji in liceju, ki se sedaj imenuje po F. Prešernu. Poleg verouka je sprejel tudi poučevanje filozofije, zgodovine in zadnja leta zlasti latinščine.

V Trstu kakor že prej v Ljubljani je bil dr. Vrečar res profesor. Glavna in edina skrb je bila šola. Njej se je ves posvetil. Zato smo ga bolj malo poznali, ker ni nikoli segel v dušno pastirstvo, razen ko je bilo treba nadomestiti z mašo in pri dugo nemškega dušnega pastirja v Trstu. Skoraj vedno je bil odmaknjen od naših načrtov in težav. Posvetil se je skrbi za dijakove in več let je imel zanje nedeljsko mašo, ki so jo dijaki, vsaj njegovi, vestno obiskovali. Imeli so ga namreč radi.

Veliko pozornosti, truda in tudi denarja je vložil za liturgične knjige, tj. za molitvenike. V Trstu je 1958 dal v tisk Mašno knjigo, to je novo izdajo molitvenika Kristus kraljuj. Pozneje je v manjši obliki izdal isti molitvenik, ki je v lepem številu šel med naše ljudi po širnem svetu. Leta 1947 je šla v svet predelana Walserjeva Večna molitev za molitvene ure. Ob raznih priložnostih je izdajal posamezne molitvene ure. Pripravil je za tisk tržaško veroučno knjigo Zgodovina božjega razodetja.

Dr. Vrečar je bil predhodnik in pobudnik liturgičnega gibanja, pa ne samo gibanja, ampak dejanskega liturgičnega udejstvovanja. Žal ga je nekoliko presenetil zadnji koncil z reformo svete maše, na katero pokojni profesor ni bil pripravljen. Avgusta 1950 je prevzel službo hišnega kaplana pri šolskih sestrah v Trstu, ki so zanj materinsko skrble, ko ga je zadela dolga bolezen in so mu moči vedno bolj pešale. Sestre so ga zadnja leta imele v svoji hiši, a ob koncu niso mogle več same zanj skrbeti. Tako je umrl v svetovni bolnišnici 26. novembra zvečer na praznik Kristusa Kralja, kateremu je pel slavo vse svoje življenje. - l. š.

Društvo slovenskih izobražencev v Trstu vabi na večer religiozne lirike

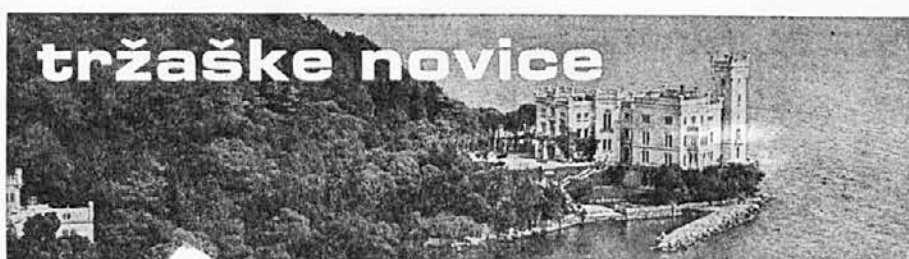
SLOVENSKI USTVARJALCI V PESMI IN BESEDI

ki bo v **ponedeljek 4. decembra ob 20.15** v ul. Donizetti 3. Sodelujejo recitatorji in pevski zbor z Opčin. Večer je zadnja okvirna prireditev kot priprava na zborovanje tržaške Cerkve.

• Pred 74 leti so začeli graditi v mestu Liverpoolu v Angliji katoliško stolnico v gotskem slogu. Sedaj so z deli končali. Stolnica je ena največjih cerkva na svetu. Ob začetku gradnje so predvidevali, da bo cerkev stala 350.000 funtov, dejansko pa so stroški narasli na več kot pet in pol milijonov funtov. Temu povišanju je seveda botrovalo nenehno padanje vrednosti angleškega denarja.

učil, da je Kristus sin božji. Za njim je prišel drug pastor iz Rostocka, ki je oznanjal, da je bil Kristus le človek. Potem pa je prišel še tretji iz Tübingena, ki je celo trdil, da Kristus sploh ni nikdar živel. In ljudje so dejali: »Če sami pastirji ne znajo najti soglasja glede Kristusa, ni razloga, zakaj naj bi mi prihajali semkaj.«

Pa bo kdo dejal, da med našimi duhovniki ne prihaja do takih skrajnosti. Upajmo, da je tako. Pa vem za primer, da je neki mlad duhovnik takole modroval: »S tem, da se je Bog učlovečil v Kristusu, se je popolnoma oropal svojega božanstva. Od tedaj je Bog mrtev, kajti človek ga je vase popolnoma vsrkal.« In to je ta mladi duhovnik pravil z nekim zanosom, kot da je odkril nekaj čisto novega. Jaz bi mu povedal, da je to čevkanje o mrtvem Bogu že stara stvar. Pesnik Heine je svoj čas zapisal: »Slišiš zvon, ki zvoni? Pravkar ne-

Praznik Matere božje zdravja

V torek 21. novembra smo imeli tržaški Slovenci prvič našo službo božjo pred milostno podobo Matere božje zdravja, ki jo hranijo v frančiškanski cerkvi v starem mestu. Pobuda je prišla od 4. komisije za naše slovenske probleme. Dve ženski članici te mešane komisije sta dosegli tako pri karmeličanih na Greti kakor pri frančiškanih v starem mestu, da bo odslej vedno slovenska maša 16. julija na Greti kakor 21. novembra v Marijini cerkvi.

Koliko nas je bilo? Kako smo praznik doživeli? Kako je bilo s sodelovanjem pri službi božji? Vse preveč vprašanj! Prihodnje leto se še vi pridružite in bo še lepše! Naj omenimo le, da je bilo pri altarju kar sedem naših duhovnikov; koncelebracijo je vodil agilni škedenjski kaplan Dušan Jakomin, ki je imel nagovor, vreden prve slovenske maše po vojni pred tem milostnim Marijinim altarjem. Sicer pa ob teh ljudskih praznikih ne gledajmo toliko na slovesnost; naš prvi namen bodi vedno, da vsi skupno veliko in lepo molimo, da praznik duhovno doživimo. Kako bi vsem ugažalo, da bi mogli zapeti še naše Marijine litanije!

Ker to v tako odmerjenem času ni mogoče, si privoščimo prihodnje leto duhovno pripravo na ta Marijin praznik. Na primer v Marijinem domu ali v šentjakovski cerkvi bi lahko imeli skupno tridnevno, ki bi v dolgih novembrskih večerih gotovo uspela. Za noben praznik v Trstu ni splošno takšnega zanimanja kot ravno za praznik 21. novembra. Zato smo hvaležni vsem, ki so za ta dan dosegli tudi slovensko sv. mašo v tem priljubljenem tržaškem sve-tišču. - f.št.

Na osnovni šoli v ROJANU

bo v **nedeljo 3. decembra ob 16. uri** slovesnost ob

POIMENOVANJU ŠOLE PO BAZOVIŠKIH JUNAKIH

Pripravljalni odbor

Nastop štirih tržaških zborov

V okviru priprav na veliko škofijsko zborovanje, ki bo v Trstu od 7. do 10. decembra, je bil v soboto 18. novembra ob 20.30 nastop štirih tržaških zborov v cerkvi Marije Snežne. Peli so trije italijanski zbori in en slovenski, tj. škedenjski.

Italijanski zbori so imeli predvideni v tiskanem programu po dve skladbi, slovenski zbor je imel tri. V resnici se je tiskana programa držala samo dirigentka Maria Semeraro Susovski, ki vodi zbor »Melodiae«. Ostala dva italijanska zbora sta bila »Polifonico triestino«, ki ga vodi Fabio Nesbeda in »Antonio Illersberg« pod vodstvom Tullia Riccobona.

Škedenjski zbor je imel na sporedu Hladnikovo Je mrak končan, Frana Mlinarja-Cigaleta Ave Marija in Lojzeta Mava Mati moja. Izstopil je na večeru predvsem zaradi zadnje pesmi, ki se uvršča med najlepše Marijine pesmi in kjer je solistično vlogo odpela sopranistka Ljubica Berce-Košuta.

Pri tem se mi zdi primerno poudariti razliko med predvajanjem italijanskih zborov, nekoliko utišanim, tudi kjer bi ne bilo treba, in slovenskim zborom, ki uporabljajo močnejši izrazni register, čeprav je bil tudi on zadržan, verjetno tudi z ozirom na odmevno cerkev in tudi morda na pevski slog italijanskih kolegov. Pač različna kultura in različna tradicija, ki sta se do zadnjih let malokdaj srečali, predvsem v smeri od slovenskih k italijanskim. Zato je treba pozdraviti pobude, kakršni

sejo zakramente za Boga, ki umira.« Neki občudovalec filozofa Nietzscheja je zapisal, ko jebral njegovo knjigo, ob robu: »Bog je mrtev. Podpisan Nietzsche.« Kasneje je drug bralec, ko je dobil to knjigo v roke, pripisal: »Nietzsche je mrtev. Podpisan Bog.«

Potem sem bral, da so leta 1971 v Frankfurtu na Maini (Zah. Nemčija) vprašali 35 duhovnikov, če so vedno in brez svojevoljnih sprememb uporabljali enega štirih mašnih kanonov, ki so dovoljeni. Odgovor je bil: 3 da, 32 ne. To se pravi, od 35 si je kar 32 duhovnikov sproti sestavljalo lasten kanon. So pri tem vsaj vključili ime svojega škofa?

Dogaja se, da nekateri Cerkvi škofov stavijo proti Cerkev teoloških profesorjev. Pri tem pozabljajo, da so škofje učitelji Cerkve, profesorji pa učitelji v Cerkvi. Če so obojni med seboj povezani, ima Cerkev

smo prisostvovali v soboto 18. novembra. Zdi se, da bo gibanje za krščansko pre-novo tržaške škofije prineslo v njej tudi pre-novo odnosov med italijanskim in slovenskim narodom, ki živita v škofiji.

Ves večer je trajal kakih petdeset minut z daljšim verskim nagovorom. Ta začetna verska misel je bila na mestu in se je dobro vsklajala s koncertom in z vzdušjem priprav na škofijsko zborovanje v decembru. - Z. H.

Kmečka manifestacija v Trstu

V četrtek 23. novembra je Kmečka zveza (Alleanza contadina) priredila na trgu Gol-doni v Trstu veliko zborovanje, ki se ga je udeležilo nekaj tisoč kmetovalcev s Tržaškega, Goriškega, Beneške Slovenije in tudi iz Furlanije. Prevladovali so Slovenci. V sprevedu je bilo tudi nekaj transparentov s slovenskimi napismi. Navzoče je bilo tudi zastopstvo dijakov slovenskih višjih srednjih šol. Ti so izrazili svojo solidarnost z vsemi slovenskimi, furlanskimi in italijanskimi kmeti, kajti problemi zamejskega kmeta niso zgolj ekonomsko-družbenega značaja, temveč tudi političnega.

Glavna govornika na prireditvi sta bila predsednik Kmečke zveze Alfonz Guštin in vsedrjavni predsednik Kmečke konfederacije poslanec Giuseppe Avolio. Prvi je govoril v obeh jezikih, oba pa sta poleg zahtev, ki se tičejo kmečkega stanu, zahtevala tudi uzakonitev globalne zaštite Slovencev v Italiji. »Na področjih naše dežele, kjer živimo Slovenci — je dejal Guštin —, je treba zagotoviti, da bodo strokovne službe kot deželna ustanova za razvoj kmetijstva, nadzorništvo za kmetijstvo in gospodarstvo dejansko služile našim kmetom. To se bo pa zgodilo le, če bodo te službe poslovale tudi v slovenskem jeziku, ki je jezik ogromne večine kmečkega prebivalstva na Tržaškem in Goriškem, v Benečiji, Reziji in Kanalski dolini. Zato je treba v teh uradih nastaviti slovenske strokovnjake, ki se edini lahko sprosteno pogovorijo s slovenskim kmetom.«

SSK o zadnjih fašističnih izgredivih

Odborniki in člani Slovenskega kulturnega kluba, zbrani na rednem večeru v soboto 25. novembra izrekajo svojo ogorčenost nad novimi fašističnimi izgredivi nad slovenskimi osnovnimi šolami in nad okrunitvijo spominke plošče Mariju Matjašču-Milanu. Zlasti pa so napadi na slovenske šole zgorevno dokaz, da so fašistom v napoto ravno ustanove, ki so bistvene za naš narodni obstoj. Pogostnost,

Vračanje beguncev na Padričah

Strah in tesnoba kraljujeta med približno 300 begunci v naselju pri Padričah. Razširil se je namreč glas, da so oblasti vrnille, proti njihovi volji, enajst beguncev tja, odkoder so pribežali. Vsak avto, ki se ustavi pred naseljem, zbujajo sum, nevoljo, skrb. Nagonsko se vprašujejo: ali je to svoboda? Se nismo na varnem?

Ali je bilo to vračanje samo enkratni dogodek? Zakaj je bil sprejet tak ukrep, ki je v nasprotju z italijanskimi humanističnimi tradicijami? Ali niso bile s tem kršene osnovne pravice beguncev v svobodni državi, kjer jim še vedno preti preganjanje? Od kod ta na široko osnovana ofenziva proti beguncem?

V Rimu, na ministrstvu za zunanje zadeve se baje niso nič izrazili o tem in so vesti o vrnitvi šestih Čehoslovakov in petih Madžarov vzeli na znanje s pridržkom.

od tega le korist. V nasprotnem primeru pa je škoda za Cerkev lahko zelo velika.

Včasih pride do prave »šagre« raznih izjav, ki jih množično delijo nekateri teološki učitelji. Najprej svojo izjavo objavijo. Takoj se jim pridruži nekaj simpatizerjev. Sredstva javnega obveščanja izjavo primerno napihnejo. Pa naj si upa škof nato še ugovarjati! In če škofijski list kljub temu prinese škofovo stališče, najmanj kar se mu lahko zgodi, je da bo razglašen kot petoliznik, prodanec in glas gospodarja. Tako tisti, ki se ves čas proglašajo za žrtve pritiska, sami postanejo nosilci pritiska.

• V afriški državi Slonokoščena obala, kjer je tudi škofija Bouaké, ki jo podpira goriška nadškofija, živi sedem milijonov ljudi. Kar 64 % jih pripada raznim domačim verstvom. 20 % jih je mohamedancev, 12,5 % katoličanov, 2,5 % protestantov.

V **nedeljo 3. decembra ob 16. uri** bo v Nabrežini

ORGELSKI KONCERT klasičnih avtorjev

ki ga bo izvajal prof. Hubert Bergant. Ob spremljali orgel bo nastopila tudi operna pevka Vilma Bukovec iz Ljubljane.

Rojan

Naše šole dobivajo druga za drugo svoje ime. Ob poimenovanju je na vsaki šoli posebna slovesnost. Sedaj je na vrsti naša osnovna šola. Imenovala se bo po bazoviških junakih. Ministrstvo je tako poimenovanje dovolilo proti koncu preteklega šolskega leta. Takoj je bil ustanovljen poseben pripravljalni odbor za izvedbo poimenovanja. Dela je bilo veliko in končno so priprave zaključene.

Slovesnost poimenovanja bo v nedeljo 3. decembra ob 16. uri. Prireditve bo v šolski telodavnici, nakar bo v šolski veži odkritje in blagoslov spominskega obeležja. V sklopu poimenovanja bo tudi zgodovinska razstava rojanske šole, razstava o bazoviških junakih in o Rojanu preteklosti. Trajno vrednost pa bo imela brošura s številnimi slikami »Rojan skozi čas«. - Z. S.

V Marijin dom v ROJAN pride

SV. MIKLAVŽ

v **torek 5. decembra ob 15.30** šolski otroci ga bodo sprejeli z igrice Marije Susi: »POSTAR KERUBINČEK« in s petjem. Sledi obdarovanje.

Poziv bivšim učencem in učiteljem Ciril-Metodovih šol

Letos poteka 90 let od ustanovitve prve slovenske šole Družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu. Da se proslavi ta važna obletnica, so v prvi vrsti poklicani bivši učenci in učitelji Ciril-Metodovih šol pri Sv. Jakobu in na Akvedotu. Zbrali se bomo v mali dvorani Kulturnega doma v ul. Petronio 4 dne 10. decembra ob 17. uri.

Pozivamo vse bivše učence in učitelje, ki se mislijo srečanja udeležiti, naj se javijo ustno ali pisмено Odseku za zgodovino pri NSK v Trstu v ul. Petronio 4 ali po telefonu 733086 najkasneje do 5. decembra.

Nadalje se bivši učenci in učitelji naprošajo, da opišejo svoje spomine iz tistih dni in jih do 5. decembra dostavijo Odseku za zgodovino pri NSK - Trst, ul. Petronio 4. - Pripravljalni odbor

Odličniki

Iz pisma beneškega patriarha A. Lucianija

Druga nadloga: »zmešnjava jezikov«. Pappež in škofje rečejo eno, ta in oni nekaj drugega. Preprosti verniki postajajo zmedeni, njih vera pri tem trpi.

Prof. May, ki poučuje na univerzi v Mainzu (Zah. Nemčija), poroča o naslednjem primeru: Med vojno je deloval med razpršenimi katoličani v Turingiji, ki je v veliki večini protestantska dežela. Tako je odkril na svojih potih tudi izredno prostorno protestantsko cerkev, ki pa je bila vsakič skoro prazna. Pa je vprašal ob neki priložnosti cerkovnika, zakaj so zgradili tako obsežno cerkev. Pa je zakristan odgovoril: »Bil je čas, ko je bila ta cerkev nabit polna; takratni pastor iz Greifswalda je

★

Nov slovenski duhovnik v Trstu

Salezijancem na Istrski ulici v Trstu je bil dodeljen g. Stanko Živc, naš rojak iz Goč pri Vipavi. Doslej je mnogo let kot profesor poučeval na salezijanski gimnaziji v Mogliano Veneto. Novemu slovenskemu duhovniku v Trstu naš skupni pozdrav in veliko božjega blagoslova! Naj še omenimo, da je pri salezijancih vsako nedeljo slovenska služba božja ob 10. uri dopoldne.

Nastop goriških zborov pri Sv. Ignaciju

V petek 24. novembra zvečer je bil pri Sv. Ignaciju nastop goriških mestnih zborov, da s koncertom izbranih pesni počastijo zavetnico petja sv. Cecilijo. Organizacijo je prevzel travniški zbor »S. Ignazio«, ki jo je brezhibno izvedel. Nastopa se je udeležilo devet mestnih zborov, med temi dva slovenska: »Lojze Bratuž« v zelo pomlajeni zasedbi, ki veliko obeta, ter moški zbor »Mirko Filej«, ki je se je vnovič predstavil goriškemu občinstvu z dozorelostjo in pohvalno zlitostjo glasov.

Med italijanskimi zbori je bil viden napredek v zborovskem petju, se pravi v vrstni glasbe, ki je bila našim someščanom do pred kratkim zelo tuja. Dobro sta se odrezala oba slovenska zbora: »Lojze Bratuž« v zelo pomlajeni zasedbi, ki veliko obeta, ter moški zbor »Mirko Filej«, ki je se je vnovič predstavil goriškemu občinstvu z dozorelostjo in pohvalno zlitostjo glasov.

Nov uspeh našega dirigenta

Na beneškem konservatoriju »Benedetto Marcello« je prof. Stanko Jericijo diplomiral iz zborovske glasbe in dirigiranja. Prof. Jericijo uči glasbeno vzgojo na nižji srednji šoli »Ivan Trinko« in na učiteljski »Simon Gregorčič« v Gorici. Poleg tega vodi zbora »Lojze Bratuž« in »Sant' Ignazio«. Novemu diplomiranemu dirigentu iskreno čestitajo njegovi pevci.

SKPD »Mirko Filej« iz Gorice priredi v nedeljo 10. decembra ob 17.30

KONCERT Goriškega simfoničnega orkestra

Volitve na srednjih šolah

Preteklo nedeljo so bile volitve na slovenskih srednjih šolah v Gorici. Na gimnazijah je glasovalo 74 % dijakov in 61 % staršev; na učiteljski 52 % staršev in prav toljko dijakov; na trgovski 77 % staršev in 62 % dijakov; na nižji srednji šoli pa je glasovalo 65 % staršev. Na tej šoli dijaki ne volijo.

Udeležba ni bila posebno visoka, vendar višja kot na istovrstnih italijanskih šolah.

Priznanje slovenski dijakinji

V nedeljo 26. novembra je bilo v prostorih mladinskega centra »Stella Matutina« nagajevanje najboljših dijakov iz goriške pokrajine, ki so se lansko leto udeležili natečaja ob XX. dnevu znanke. Sodelovali so lahko z risbami ali s spisi.

Natečaja se je udeležila tudi slovenska srednja šola »Ivan Trinko« v Gorici. Dijačinja Egle Frandolič iz III. C razreda je bila med nagrajenci. Prejela je 4. nagrado med desetimi najboljšimi za svoj spis o znankah. Čestitamo!

Promocija

V torek 28. novembra je bilo na univerzi v Trstu z odliko diplomirala iz literarnih ved Franka Ferletič iz Doberdoba. Predstavila se je s tezo »Kulturno poslanstvo Stalnega gledališča slovenske narodne skupnosti v Italiji«. K odličnemu uspehu ji čestitajo in se z njo veselijo člani cerkvenega pevskega zbora in člani župnijske skupnosti sv. Martina v Doberdobi. Najpriserneje ji čestitajo člani Katol. kulturnega društva »Hrast«, ki je pri njem Franka tajnica in pobudnica prosvetnega udejstvovanja. Z veseljem se čestitkam pridružujejo člani številne skavtske družine v Doberdobi, zlasti še veriverice in skavtinje, ki jim je Franka od vsega začetka skrbna in modra voditeljica. Čestitajo ji tudi vsi malčki, člani otroške dramske skupine, ki je pod njenim vodstvom že toliko krat uspešno nastopila na dober-

dojskem odru. Vsem tem se pridružujejo še člani SKAD-a ter številni sošolci, prijatelji in prijateljice, ki ji kličejo iz srca: »Bog te živi!« Seveda se uspeha Franke Ferletič veseli tudi naš list, v katerem Franka rada sodeluje z dopisi in članki. Naj ji bo ob tej priložnosti izrečena topla zahvala.

Ansambel L. Hledeta v Libojah

Ansambel Lojzeta Hledeta iz Steverjana se je v nedeljo 26. novembra udeležil VI. revije narodno zabavnih ansamblov v Libojah pri Celju. Revija, ki ni imela tekmovalnega značaja, temveč je bila preprosto »praznik petja in igranja, praznik razigranih ljudi in veselih src«, se je odvijala v dveh večerih (25. in 26. novembra). Na njej je nastopilo dvajset ansamblov iz Slovenije in kot edini predstavnik iz zamejstva ansambel Lojzeta Hledeta.

Izšel je »PASTIRČEK« št. 3

Med vsemi ansambli je bila naša skupina najtopleje sprejeta, saj je prišla iz najbolj oddaljenega kraja in je prinesla pozdrav in pesem iz goriških Brd, iz zamejstva. Predsednik organizacijskega društva D. Suler nas je posebno tople pozdravil, v imenu naše skupine pa se je za sprejem zahvalil Boris Hladnik. On je tudi povabil ostale ansamble na naš prihodnji zamejski festival.

Vodja skupine Lojze Hledeta je dobil v dar diplomu in spominsko vazo, ostali člani pa spominski krožnik, ročni izdelek osebja keramične industrije v Libojah, ki je bila pokrovitelj revije. - N. K.

Kamenčki

Strah sovođenjskih partijcev

Skojijski tednik »Voce Isontina« je v zadnji številki z dne 25. novembra pogumno in stvarno nastopil v obrambo sovođenjskega župana Jožefa Češčuta. Priložnost mu nudi članek v glasilu PCI »Unità«, kjer so sovođenjskega župana grdo in nesramno napadli, ker se je pridružil tistim delavcem, ki so zahtevali, naj se v tovarni »Manifattura Goriziana« izvede referendum, tj. tajno glasovanje glede stavke. Kot star delavec v isti tovarni in kot pričan socialist je hotel, naj se delavci svobodno izrečejo glede tega zanje življenjsko važnega vprašanja. Toda Unità, to se pravi sovođenjski partiji, so župana in njegove somišljenike imenovali »zarotnike za pol groša« (cospiratori da strapazzo).

Za partije je namreč svobodno in tajno glasovanje hotena neznanica. Po njihovem mnenju se o vsem mora odločati z dviganjem rok. Podobno kot delajo otroci v otroškem vrtcu. Kdor pa noče biti »iz otroškega vrtca«, ta je »zarotnik in izdajalec delavskega razreda«.

Zdi se, da si je partija v sovođenjski občini vzgojila precejšnje število takih »iz otroškega vrtca«, ki znajo samo dvigati roke na komando. Pri tem gre predvsem za mlajše generacije, ki so že presite demokracije svobode, tiste svobode, za katero so se župan Češčut in vsi drugi Sovođenjci z njimi borili in umirali med zadnjo vojno.

»Voce Isontina« je naslovila svoj članek »Neostalinizmo«. V sovođenjskem primeru ji moramo dati prav. Gre za novi stalni- zem med nami. Kajti Stalin se je bal svobode in je zato iz Sovjetske zveze hotel ustvariti »otroški vrtce«, nastal je pa GULAG, kot priča Solženicin in Nikita Hruščev. (r+r)

ZDRUŽENJE CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV - GORICA

vabi na

»PESEM MLADIH«

(MALO CECILIJANKO)

ki bo na praznik Brezmadežne 8. decembra ob 16. uri v dvorani Katoliškega doma v Gorici. Sodelovali bodo številni mladinski zbori. Podprimo prizadevanja teh mladih grl, ki so naša bodočnost!

Koncert zbora »Marij Kogoj«

19. novembra je zbor »Marij Kogoj« priredil v kapucinski cerkvi v Trstu koncert nabožne glasbe. Sodelovali sta tudi pevka ljubljanske Opere Vilma Bukovec in organistka Mirjam Tozon. Na sporedu so bili skladatelji Gallus, Tomc, Bratuž, Sattner, Mav, Mozart, Haydn, Verdi, Gruber in Händel.

Ob diskretni spremljavi organistke Tozonove je sopranistka Bukovecva tržaškim poslušalcem nudila prijeten užitek z nekaterimi solističnimi pesmimi in bila deležna toplega priznanja za svoje izvajanje.

Mešani zbor je nekatere skladbe izvajal a capella, druge pa z orgelsko spremljavo. Svoja resna stremjenja je pokazal že ob začetnih dveh Gallusovih motetih. S prvo »Sepulto Domino« so pevci pokazali lepo disciplino v dinamičnih razlikovanjih; pri drugi »De S. Trinitas« pa je še posebno prišla do izraza interpretacijska tenkočutnost dirigentke Nade Zerjal-Zaghet, ki je vzorno izpeljala zaključno stopnjevanje. Sama se ponuja misel, da bi ta zbor s svojo resno in muzikalno dirigentko mogel biti v tržaškem mestu tisto jedro, okoli katerega naj bi se zbrali mestni ljubitelji zborovskega petja. Saj prebiva prav v Trstu še vedno največji del naše manjšine, a je prav tu najmanj zanimanja za aktivno udejstvovanje!

Ves nadaljnji spored je dokazoval zborovo resno pripravo. Omenil bi le neprijetnost prenosljivih orgel. Tako se vse znanje in vnema odlične organistke ni moglo uveljaviti, ker so »orgle« dobesedno utonile v sodelovanju z zborom in celo v spremljavi solistke.

Če odštejemo ta mali nedostatek, je bil koncert na dostojni višini in smo lahko le veseli, da imamo v tržaškem mestu ta zbor, ki skuša po svojih močeh nekoliko omiliti obupno siromaštvo na tem področju. - Ubald Vrabec

Iz Slovenije

Jubilej sester notredamk

Notredamske sestre iz Ilirske Bistrice so pred kratkim slovesno proslavile skupaj s svojimi dobrotniki in bivšimi učenkami ter gojenkami 90. obletnico svojega prihoda v bistriško dolino. Slovesnosti so se udeležili tudi slovenski škofje.

Svoj čas so imele sestre velik zavod s sto notranjimi gojenkami in okoli 300 učenkami. Žal so sedanje oblasti to njihovo dejavnost takoj po zmagi revolucije zatrle. Iste usode je bila deležna tudi njihova osnovna in meščanska šola v Šmihelu pri Novem mestu.

Sestram želimo tudi v spremenjenih razmerah uspešno delovanje ter jim ob jubileju od srca čestitamo.

Nov slovenski doktor iz teologije

Na univerzi v Innsbrucku je postal doktor teologije slovenski duhovnik iz Loč pri Poljčanah Franc Prosenjak. Pri profesorju Hansu Meyerju, znanem strokovnjaku za liturgiko, je branil tezo »Reševanje problematike smrti v marksističnem in katoliškem pogrebu s posebnim ozirom na pogrebno prakso v Jugoslaviji«.

Šport

Torriana-Olympia 3 : 0

V pokrajinskem odbojškarskem prvenstvu Juniores je v Gradišču Torriana gladko odpravila »plave«. Tekma je bila izenačena samo na začetku, nakar so »rumeni« prevzeli vaje igre in zaslužno zmagali. Torriana je bila močna predvsem v napadu. Pokazala pa je tudi dobro organizirano igro, medtem ko je odbojka Goričanov temeljila izključno na improviziranju, saj so ekipo sestavljali igralci, ki niso nikoli prej igrali skupaj.

★

Robert Kocman razstavlja v galeriji »Al bastione«, u. F. Venezian 20 v Trstu od 1. do 10. decembra. Ob delavnikih je razstava odprta od 10. do 12.30 ure in od 17.30 do 19.30, ob prazničnih dnevih pa od 9. do 13. ure.

OBVESTILA

Izšel je Pastirček za mesec december. Vsebinska je božična in zelo bogata, zato ima številka tudi več strani.

Ob prvi obletnici smrti msgr. R. Klinca vabi ACM-Gorica k maši zadušnici v ponedeljek 4. decembra ob 19. uri v cerkvi sv. Ivana. Na voljo bo tudi novi ekumenski zbornik »V edinosti«.

Seja Zveze slov. katol. prosvete bo v ponedeljek 4. decembra ob 20.30. Vabljeni vsi odborniki.

Mladinska sekcija SSK za Goriško pripravi v nedeljo 3. decembra ob 10.30 v prostorih PD »Podgora« (blizu župne cerkve) svoj občni zbor. Vsi mladinci so vljudo vabljeni, da se ga udeležijo.

Miklavževanje za otroke bo v Katoliškem domu v sredo 6. decembra ob 16. uri. Na sporedu je otroška igrice o sv. Miklavžu in obdarovanje. Darove prinesite vsaj pol ure pred začetkom.

Na srečanje s škofom Bellomijem vabi Slovenski kulturni klub v Trstu v soboto 3. decembra ob 19. uri, ul. Donizetti 3.

Mesečna maša za edinstvo kristjanov bo v ponedeljek 4. decembra ob 17.30 v Marijinem domu v ul. Risorta 3. Sledi predvajanje diapozitivov z letošnjega romanja v Spanijo in Lurd.

Rojan. Pripravljalni odbor za poimenovanje osnovne šole po bazoviških junakih vabi bivše učitelje in učence, katerim ni mogel dostaviti vabila, da se udeležijo proslave, ki bo na osnovni šoli v Rojanu v nedeljo 3. decembra ob 16. uri.

Sv. Barbara nad Miljami: praznik svete Barbare bo v ponedeljek 4. decembra s koncelebrirano mašo s škofom Bellomijem ob 18. uri.

V cerkvi sv. Vincencija v Trstu je že več časa ob sobotah ob 17.30 večerna maša, s katero se more zadostiti tudi nedeljski dolžnosti biti pri službi božji. Ker je to edina slovenska maša te vrste v Trstu, vse tržaške Slovence nanjo opozarjamo.

Občni zbor SSK v Trstu bo v soboto 16. decembra ob 16. uri na sedežu v ul. Machiavelli 22/II. Občni zbor se nadaljuje v nedeljo 17. decembra ob 9. uri.

SSG bo predvajalo v Kulturnem domu v Trstu Goldonijev komedijo »Nergač« v soboto 2. dec. ob 20.30 za red F in v nedeljo 3. dec. ob 16. uri za red G.

DAROVI

Za slovensko župnijo v Gorici: Cilka ob 30. dnevu smrti drage Tinčke 10.000 lir.

Milka Goričan v hvaležen in blag spomin ob prvi obletnici msgr. dr. R. Klinca za slovensko duhovnijo v Gorici, za Alojzijeve in za Zavod sv. Družine po 10.000 lir.

Za cerkev sv. Ivana v Gorici: N. N. 10.000; N. N., USA, 10.000 lir.

V počastitev spomina dr. Ivana Vrečarja daruje njegov bivši dijak Pavel Chersi za Slovenski kulturni klub (ul. Donizetti 3, Trst) 10.000 lir.

Za cerkev na Opčinah: prof. Josip Tavčar z družino v spomin nepozabne mame Mihele 50.000; Ana Brišček 10.000 lir.

Za kapelo p. Leopolda v Domju: N. N., Trst 300.000; N. N., Domjo, 5.000; Antonija Živic, Trst, v spomin svojih dragih pokojnih 50.000; Zora in Albin, Barkovlje, 20.000; družina Bembic, Log, ob krstu malega Martina 20.000 lir.

Za misijone: S. J., Trst, 10.000 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

Radio Trst A

Časnikarski programi ob nedeljah: Poročila ob 8., 12., 19; kratka poročila ob 11., 14; novice iz Furlanije-Juljske krajine ob 11., 14., 19.15. Ob 8.30 kmetijska oddaja, ob 9. sv. maša.

Časnikarski programi ob ponedeljku do sobote: Poročila ob 7., 10., 13., 15.30, 19. Kratka poročila ob 9., 11.30, 17., 18. Novice iz Furlanije-Juljske krajine ob 8., 14., 19.15.

Spored od 3. do 9. decembra 1978

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 9.45 Oddaja o Benečiji. 10.30 Danes obiščemo Mašere pod Matajurjem. 11.05 Mladinski oder: »Pika Nogavička«. 11.35 Nabožna glasba. 13.00 Ljudje pred mikrofonom. 13.20 Poslušajmo spet. 15.00 Nedeljsko popoldne.

Ponedeljek: 9.30 Psihologija predšolskega otroka. 10.05 Koncert. 11.00 Odlomki iz Svevove proze. 12.00 Prizori iz zdravniške ambulante. 12.20 Vesela glasba. 13.15 Naša pesem 1978 v Mariboru. 14.10 Kulturna beležnica. 14.20 Glasbeni ping pong. 17.05 Koncert Tria Tartini, I. del. 18.05 Čas in družba. 18.20 Operna glasba.

Torek: 9.30 Poznate Evropo? 10.05 Koncert. 11.00 Podlistek: Moč preteklosti. 13.15 Zborovska glasba. 14.10 Literarni utrinki. 14.20 Stara navada - železna srajca. 15.35 Plošče. 16.30 Čudoviti otroški svet. 17.05 Koncert Tria Tartini, II. del. 18.05 Slovenska književnost v Italiji.

Sreda: 9.30 Nekdanji avtorji... 10.05 Koncert. 11.00 Ljudje in dogodki. 12.00 Odlomki iz operet. 13.15 Naši zbori. 14.10 Mladi pisci. 14.20 Kličite Trst 31065. 16.30 Otroci pojo. 17.05 Koncert Tria Tartini, III. del.

Četrtek: 9.05 Iz južnoameriške folklore. 9.30 Družina v sodobni družbi. 10.05 Koncert. 11.00 Podlistek: Moč preteklosti. 13.15 Revija ZCPZ 1977. 14.10 Danes bomo govorili o... 14.30 Glasbene oblike in izrazi. 15.35 Priročnik lahke glasbe. 16.30 Kje je napaka? 17.05 Klavirske skladbe v dobi čitalnic.

Petek: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 10.00 Koncert. 11.05 Mladinski oder: »Zlata lilija«. 12.15 V starih časih. 12.45 Glas in glasba narodov. 13.00 Skladbe v čast Mariji Devici. 13.30 Lahka glasba. 14.10 Mladi znanstveni raziskovalci. 14.20 Pesmi iz polpretekle dobe. 15.00 Jugotonov express. 15.35 Zgodovina rock in pop glasbe. 16.30 Otroški vrtljak. 17.00 »Veronika Deseniška«. Izvaja SSG.

Sobota: 9.05 Z vseh koncev sveta. 9.30 Življenje besed. 10.05 Koncert. 13.15 Slovenske ljudske pesmi. 14.10 Slovenske pojvne revije v Italiji. 14.30 Končno, sobota! 15.35 Iz filmskega sveta. 16.30 Odprmo knjigo pravljic. 17.05 Mi in glasba. 18.05 »Pri Hrastovih«. Izvaja Radijski oder. 18.45 Vera in naš čas.

LJUDSKI RADIO - GORICA

(od 4. do 9. decembra)

Ponedeljek: Cecilijanka 1978, II. del: mešani zbor »F.B. Sedej« iz Steverjana; deklški zbor »Danica« z Vrha; mešani zbor »Hrast« iz Doberdoba; mešani zbor »Rečan« iz Slovenske Benečije.

Torek: Glasba po željah.

Sreda: Cecilijanka 1978: zbor »Lojze Bratuž« v ženski zasedbi; mešani zbor »Planinka« iz Ukev; mešani zbor Štandrež; ženski zbor »Triglav« iz Bukovice.

Sreda: Glasba po željah.

Četrtek: Cecilijanka 1978: mešani zbor »L. Bratuž«; moški zbor »M. Filej«. Zaključna beseda o Cecilijanki.

Petek: Domače in tuje Marijine pesmi. Sobota: Misel za 2. adventno nedeljo; adventne pesmi. Glasba.

Oddaje so vsak dan razen ob nedeljah od 19.15 do 20. ure na UKV 97,5 megahertzov. Tel. 32828.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 100 lir, osmrtnice 150 lir, k temu dodati 14 % davek IVA.

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

NAROČILNICA

Pošiljajte mi, prosim, vaš list štiri tedne brezplačno in brez obveznosti na ogled. Moj naslov:

(ime in priimek)

(ulica in številka)

(kraj in država)

Ko ste razločno izpolnili naročilnico, jo izrežite, priložite pismu in pošljite na upravo lista

KATOLISKI GLAS
Riva Piazzutta, 18
34170 GORIZIA - GORICA, Italia